

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ КУЛЬТУРИ
ФАКУЛЬТЕТ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО І ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

«ГОСТИННІСТЬ, СЕРВІС, ТУРИЗМ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ, ІННОВАЦІЇ»

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

26–27 квітня 2018 рік

Реєстрація Міністерства освіти і науки України

Лист № 1/–9 34 від 21.01.2018

Тези доповідей

КИЇВ 2018

УДК 640.43+379.851+330.341.1

Г 725

*Друкується за рішенням Вченої ради
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 27 від 13 березня 2018 р.)*

Г 725 Гостинність, сервіс, туризм: досвід, проблеми, інновації : тези доповідей V Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 26–27 квіт., 2018 р. / М-во освіти і науки України; М-во культури України ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв ; Київ. ун-т культури ; Ф-т готельно-ресторанного і турист. бізнесу. – Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2018. – 325 с.

Збірник містить наукові тези V Міжнародної науково–практичної конференції «Гостинність, сервіс, туризм : досвід, проблеми, інновації», яка відбулася 26–27 квітня 2018 р. на базі Департаменту туризму та курортів Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міжнародної Торговельної Палати ICC Ukraine, Wyższa Szkoła Turystyki i Języków Obcych w Warszawie (WSTiJO) (Республіка Польща), EMBASSY OF HUNGARY – HUNGARIAN TOURISM Information Office (Угорщина), Wyższa Szkoła Turystyki i Ekologii (Республіка Польща), Мережі еко-ресторанів «Батьківська хата», Асоціації кулінарів України, Асоціації сомельє України, Сім'ї ресторанів Дмитра Борисова, Opera Hotel Kyiv. Матеріали містять певні підсумки наукових досліджень провідних учених України та країн-учасниць конференції, а також доробки докторантів, аспірантів, магістрантів та будуть цікавими й корисними для широкої наукової громадськості, фахівців готельно-ресторанного і туристичного бізнесу та соціокультурної сфери, викладачів, аспірантів, студентів.

Матеріали подано в авторській редакції

©Київський національний університет культури і мистецтв, 2018

© Автори тез, 2018

Сигнахи, Местия, Гори, Кутаиси, Ахалцихе; Кварели, оновлені і благоустроєні курортні зони: Уреки, Батумі, Саїрме, Боржомі. Побудований новий приморський курорт Анаклія. В курортній столиці Грузії – Батумі побудована сама найдовша набережна в Європі довжиною більше 10 кілометрів, яка тягнеться майже до турецької межі.

У всіх центрах туризму з'явилися нові інфраструктурні об'єкти і достопримечательності, туристсько-інформаційні центри і офіси. Крім бізнес-отелів, відкрилося багато бюджетних місць розміщення (хостели, гостеві будинки, гестхаузи). Популярний відпочинок в особняках за принципом «bed and breakfast».

Серед факторів, що затримують розвиток туризму, можна відзначити наступні: проблема безпеки на дорогах (невиконання швидкісного режиму, водії не пропускають пішоходів на пішохідних переходах), пізніше початок роботи пунктів громадського харчування, музеїв і особняків автобусних пасажирських перевезень.

Експерти вважають, що екологічний туризм – найперспективніше напрямки в Грузії. В 2018 році влада країни розраховує прийняти 8 мільйонів іноземних туристів, які принесуть економіці більше \$3 млрд.

*Демко В.С., аспірант,
Таврійський державний
агротехнологічний університет,
Мелітополь, Україна*

УМОВИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В ПІВДЕННОМУ РЕГІОНІ

Сучасні економічні умови дозволяють позиціонувати туризм, як найважливішу галузь національного і світового господарства, що відрізняється високим рівнем доходу та інтенсивними темпами розвитку. Сільський зелений туризм (СЗТ) – перспективний напрям у туристичній сфері. Він може забезпечити кумулятивний ефект для сільських територій, тобто це, з одного боку, створення нових робочих місць для забезпечення комплексності пропонованих туристичних послуг (транспортування, екскурсійне обслуговування та ін.) та розбудові інфраструктури сільських поселень, а з іншого, підтримка українських традицій при наданні послуг з організації дозвілля. Це заходи, пов'язані із місцевими звичаями і традиціями

гостинності, заходів рекреаційного та оздоровчого характеру відповідно до природно-рекреаційного потенціалу місцевості, особливостей її культурної, історичної та етнографічної спадщини.

Основною проблемою в Україні є відсутність цілісної системи загальнодержавної політики в сфері діяльності сільського зеленого туризму в регіонах, тому аналізуючи позитивний досвід європейських країн можна повністю або частково адаптувати ефективні моделі державного управління у цій сфері до вітчизняних реалій, та окреслити основні умови його розвитку.

Туристична мода піднімає на пік масової популярності подорожі в сільську місцевість, де міського туриста скрізь оточує екзотика: аграрні й сільські пейзажі, традиційний селянський спосіб життя, свійські тварини, екологічно чисті продукти.

Варто визначити, також і позитивний вплив сільського зеленого туризму на вирішення соціально-економічних проблем села, оскільки він розширює сферу зайнятості селян, особливо жінок, і надає селянам додатковий заробіток. Саме тому визначимо основні умови розвитку СЗТ в південному регіоні (Рис.1).

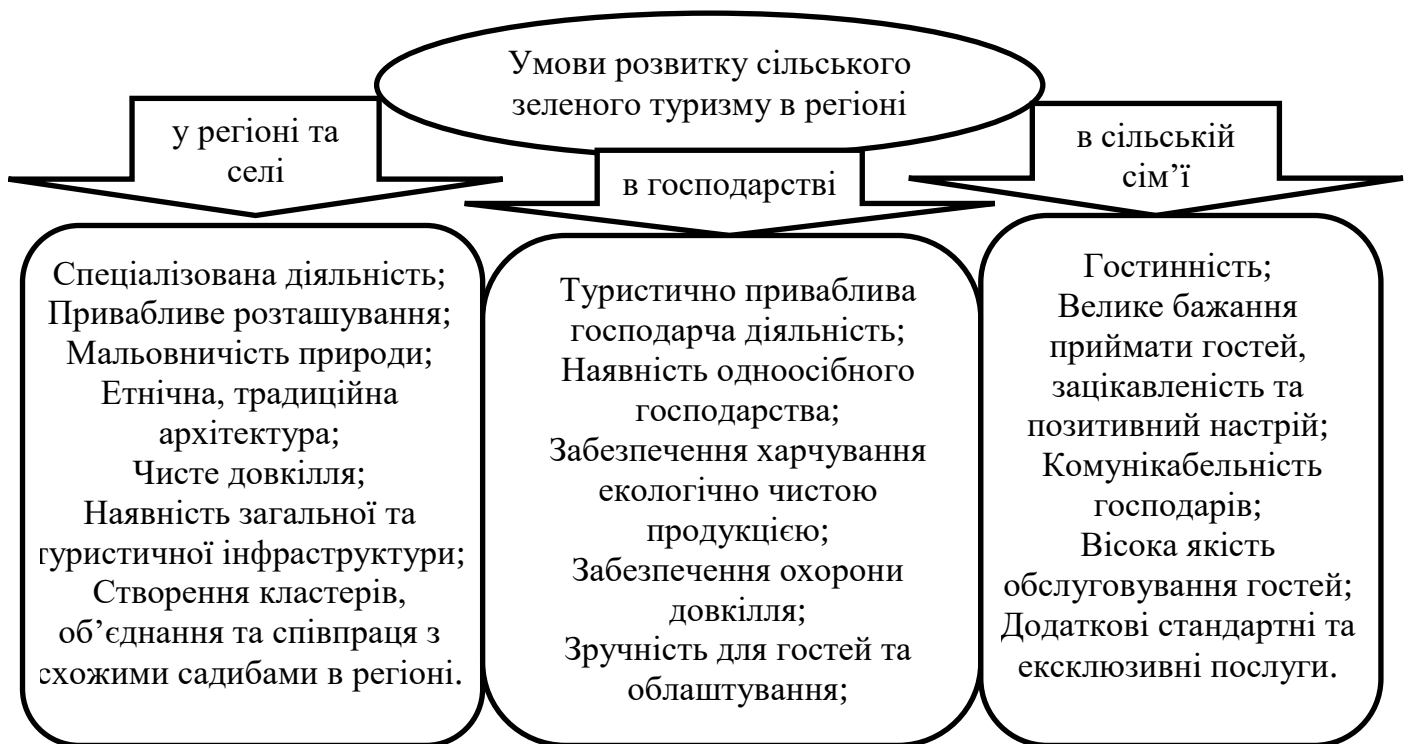

Рисунок 1. Умови розвитку сільського зеленого туризму в регіон

*Розроблено автором на основі джерела [3]

Для розвитку СЗТ в Україні, можна керуватись прикладом Польщі, де масовий сільський зелений туризм зародився на початку 1990-х рр. Польське законодавство чітко розмежовувало основні поняття та принципи ведення

сільського зеленого туризму від інших видів туристичних послуг, що надавалися у сільській місцевості та законодавчо були віднесені до підприємницької діяльності [5].

Проаналізувавши законодавчу систему обох країн, узагальнимо інформацію в порівняльній таблиці законодавчої системи діяльності сільського зеленого туризму Польщі та України (табл. 1).

Таблиця 1

**Порівняльна характеристика законодавчої системи діяльності
сільського зеленого туризму Польщі та України**

Польща	Україна
Державна підтримка підприємців, які здійснюють діяльність у сфері СЗТ у тому, що на них не поширюється закон, який регулює підприємницьку діяльність тому грошові доходи за такі послуги не підлягають оподаткуванню	Система оподаткування діяльності у сфері СЗТ чітко невизначена, немає державної підтримки підприємців в сфері діяльності СЗТ
Законодавство Польщі передбачає звільнення отриманих доходів від оподаткування на доходи фізичних осіб	Підприємці, які здійснюють діяльність у сфері СЗТ, оподатковуються податком з доходів фізичних осіб на загальних підставах
Підприємці, які здійснюють діяльність у сфері СЗТ об'єднані у загальнодержавну громадську організацію – Польську Федерацію Сільського Туризму «Гостинні господарства». це дає можливість впорядкувати ринок послуг сільського туризму і успішно просувати їх на вітчизняному та міжнародному рівнях	Підприємці добровільно можуть вступати в громадську організацію «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні»
Затверджені вимоги до засобів розміщення у сільському зеленому туризмі, існує класифікація послуг, що надаються гостям	Категоризації садиб в сфері СЗТ є добровільною
Здійснюється категоризація засобів розміщення у СЗТ, вона є добровільною але господарі садиб, які не пройшли категоризацію, не мають право вільно розміщувати свою пропозицію в рекламних матеріалах, а в нашій країні такого обмеження не існує	Підприємці, які здійснюють діяльність у сфері СЗТ може пройти сертифікацію або надання категорії своїй садибі як туристичного об'єкта добровільно, якщо це потрібно для задоволення запитів туристів. Але не обов'язково (ст. 19 ЗУ «Про туризм»).

*Розроблено автором на основі джерел [1, с. 2].

Основні проблеми у законодавчій та правовій сфері СЗТ в Україні можна визначити так:

- недостатньо визначений правовий статус СЗТ;
- бюрократичні процедури перевірки та реєстрації;

- велика частина «чорного ринку»;
- мало стимулів для розвитку СЗТ, зокрема, відсутні спеціальні лінії пільгового кредитування для невеликих осель, яким важко знайти кошти для початку чи розширення бізнесу;
- недостатній досвід власників у правових і законодавчих питаннях;
- важко отримати правову консультацію [1].

Проаналізувавши загальну практичну діяльність господарств в сфері сільського зеленого туризму, узагальнимо інформацію та зазначимо деякі рекомендації підприємцям, які мають бажання будувати бізнес займаючись СЗТ: написати бізнес-план, описати ідею, цілі, задачі, чіткий план дій, розрахувати бюджет; сформувати стартовий капітал; оцінити власні ресурси та можливості; визначити особливості послуг, що надаватимуться («родзинку» господарської діяльності); сформувати зацікавлену, висококваліфіковану команду спеціалістів; розробити ефективну стратегію розвитку бізнесу; брати участь у тренінгах, семінарах, форумах, вітчизняних та зарубіжних виставках; збирати та прислуховуватись до відгуків і коментарів гостей; використовувати нові інформаційні технології в діяльності бізнесу, створюйте контактну базу клієнтів, активізувати соціальні мережі, сайт, створити логотип; провести категоризацію садиби за програмою «Українська гостинна садиба».

В Україні нараховується близько 1000 сіл, які протягом року приймають туристів, зокрема з-за кордону. Разом з тим потребують законодавчого забезпечення питання визначення загальних правових, організаційних, соціально-економічних принципів, пов'язаних із здійсненням діяльності особистих селянських і фермерських господарств у сфері сільського зеленого туризму, залучення сільськогосподарських кооперативів до цього виду діяльності [4].

Забезпечення конкурентоздатності аграрного сектору лежить у модернізації всіх складових продуктивних сил на інноваційно-інвестиційних засадах. З таких позицій СЗТ слід розглядати як процес організації цілеспрямованого використання рекреаційних можливостей сільських територій з відносно непорушеними екосистемами і етнокультурними комплексами задля оздоровлення, відпочинку та духовно-культурного збагачення співвітчизників та іноземних громадян.

Отже, проаналізувавши наявні умови та досвід Польщі, щодо розвитку і впровадження СЗТ у діючих селянських і фермерських господарствах, можна зазначити, що в Україні, зокрема, у південному регіоні є всі умови, щоб розвивати, розширювати і популяризувати спектр агротуристичних продуктів і послуг та впроваджувати інші види, такі як агрогастрономія,

агротерапія, агролікування, агророзваги та інші. Але головним завданням є формулювання першочергових засад політики у сфері сільського туризму спільно з інституційними партнерами, місцевими та обласними органам влади, щодо перегляду державної підтримки, зокрема, щодо формування сприятливого нормативно-правового забезпечення розвитку СЗТ. Це може допомогти сільському підприємцю поліпшити свою діяльність або зробити перші кроки у цій сфері.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» щодо обов'язковості встановлення категорій об'єктам туристичної інфраструктури № 7293 від 25.10.2010 р
2. Закон України «Про особисте селянське господарство» // Відомості Верховної Ради України. – 2003 р. – № 29. – С. 232; 2015 р. – №21. – С. 133.
3. Антоненко В. С. Особливості створення туристичного продукту сільського зеленого туризму на сучасному етапі / В. С. Антоненко, Є. В. Козловський // Географія та туризм. – 2012. – Вип. 20. – С. 72-79. . [Електронний ресурс]. – Доступний з: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gt_2012_20_13.
4. Всеукраїнський діловий журнал «Аграрний тиждень. Україна». Заробити на зеленому туризмі – // [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://a7d.com.ua/novini/38892-zarobiti-na-zelenomu-turizm.html>
5. Чеглей В. М. Світовий досвід розвитку сільського зеленого туризму – Науковий вісник Ужгородського університету 2011. Серія Економіка. Спецвипуск 33. Частина 3. – 2011 // . [Електронний ресурс]. – Доступний з <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib>

*Добрянська Н. А.,
доктор економічних наук, професор,
Маркітан К. В., магістр,
Одеська національна академія харчових технологій,
Одеса, Україна*

ВИННИЙ ТУРИЗМ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ НАПРЯМ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОГО ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ

Туризм у сучасному світі є властивою складовою сталого розвитку будь-якого регіону в країні.